

Od autora	/ 5
Morse: boski umysł i nowoczesność	/ 7
Portrety Filippa Tommasa Marinettiego	/ 11
Curzio Malaparte, przeklęty Włoch	/ 37
Tomasi di Lampedusa w młodości	/ 52
Wspomnienie o Francesco Orlando	/ 57
Roberto Rossellini	/ 61
Pasolini i śmierć	/ 69
Na śmierć Oriany Fallaci	/ 74
Salony Benedetty Craveri	/ 80
Gustaw Herling-Grudziński we Włoszech	/ 83
Architektura i rewolucja.	
Konstantin Stiepanowicz Mielnikow	/ 91
Alfred Hamilton Barr jr i awangardy niemieckie	/ 103
Leonardo Ricci, mój pierwszy architekt	/ 109
Podwójne życie Louisa I. Kahna	/ 120
Samotność Sándora Máraiego	/ 129
Każdemu, co mu się należy: Kertész i Köves	/ 133
List do Kojève'a	/ 141
Nota wydawcy	/ 150

Nota wydawcy

Teksty zgromadzone w niniejszym tomie przełożyła Halina Kralowa — z wyjątkiem szkicu *Gustaw Herling-Grudziński we Włoszech*, który ogłaszamy w tłumaczeniu Jarosława Mikołajewskiego. Eseje *Curzio Malaparte, przekłęty Włoch, Na śmierć Oriany Fallaci, Gustaw Herling-Grudziński we Włoszech* miały swoje pierwodruki w „Gazecie Wyborczej”. Pozostałe szkice — oprócz niepublikowanego wcześniej tekstu *Alfred Hamilton Barr jr i awangardy niemieckie* — ukazały się na łamach „Zeszytów Literackich”.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

309742

000-309742-00-0

Wiek XX stawia przed brutalnym wyborem — albo dołączyć do szeregu (jak Marinetti, Aragon czy Pound), albo popełnić samobójstwo (jak Majakowski, Kirchner lub Jesienin). Nie są to już czasy indywidualnej refleksji nad pierwszymi objawami nowoczesności, lecz pora kolektywnego wkroczenia w nowoczesność w pełni rozwiniętą. Nie są to już czasy, gdy można się było „przepychać przez tłum” w stolicach przyprawiających o zawrót głowy, lecz gdy trzeba rozpychać się łokciami samemu w tłumie wielkiego miasta. W ślepej wierze w przyszłość, w perspektywie „interwencjonistycznej” i „kolektywistycznej” ruchów awangardowych walczących o rewolucję artystycznej wypowiedzi, mentalności i obyczaju tkwią zarówno pozorne zbieżności, jak i zarzewia konfliktów między artystą a władzą polityczną, intelektualistą a reżimem totalitarnym, które charakteryzować będą całą pierwszą połowę XX wieku.

Roberto Salvadori

Szkice Roberta Salvadoriego dotyczą artystów, filozofów, dziennikarzy, architektów, reżyserów, naukowców i pisarzy. Wśród portretowanych postaci, odległych od siebie „w czasach i przestrzeniach nowoczesności”, są: Alfred Hamilton Barr jr, Benedetta Craveri, Oriana Fallaci, Gustaw Herling-Grudziński, Louis I. Kahn, Imre Kertész, Alexandre Kojève, Curzio Malaparte, Sándor Márai, Filippo Tommaso Marinetti, Konstantin Mielnikow, Samuel F. B. Morse, Francesco Orlando, Pier Paolo Pasolini, Leonardo Ricci, Roberto Rossellini, Giuseppe Tomasi di Lampedusa.